

Diplomás pályakövetés – diplomás kutatás, 2010

Az agrártudományi terület diplomásainak munkaerő-piaci helyzete

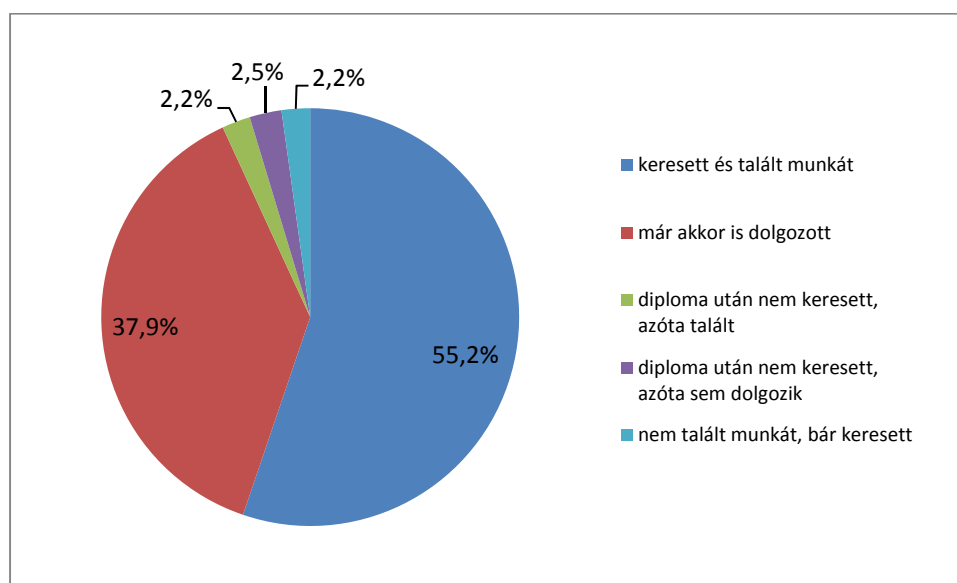
Az Educatio Társadalmi Szolgáltató Nonprofit Kft. által végzett, Diplomás pályakövetés 2009-2010 kutatási program végzetteket érintő felmérése során 4500 fő 2007-ben diplomázott egykori hallgató személyes megkeresésen alapuló kérdőíves adatfelvétele zajlott le. Cikkünk a szakpolitikai érdeklődés által övezett agrártudományi terület diplomásainak munkaerő-piaci helyzetéről ad rövid áttekintést.

A diploma utáni elhelyezkedés körülményei

A diploma utáni elhelyezkedésről tanácsos már a tanulmányi évek alatt gondoskodni, és szakmai tapasztalatok, gyakorlat megszerzésére törekedni. Kutatásunk adatai azt mutatják, hogy a végzettek egy jelentős része felsőfokú tanulmányai alatt nem rendelkezett munkahellyel, csupán ötből kettő válaszadó szerzett munkatapasztalatot diákévei alatt. Az agrárképzési területen végzettek 38 százaléka dolgozott felsőoktatási éve alatt, ami megközelíti az átlagosnak mondható 40 százalékot.

1. ábra Álláskeresés az államvizsga után – agrárképzési terület

Az agrárvégzettségűek százalékos megoszlása

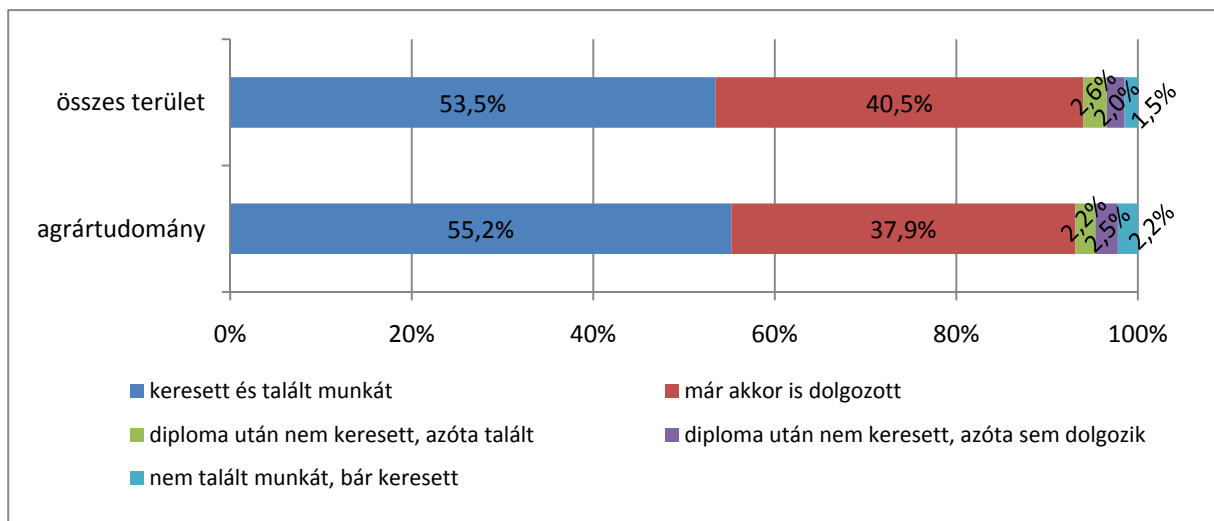
N=364

Talán ennek is köszönhetően az agrárképzési területen végzettek többségének nem jelentett akadályt a munkaerő-piaci elhelyezkedés. A már említett 38 százalék mellett a végzettek 55 százaléka az államvizsgát követően keresett és talált is magának megfelelő munkahelyet. Elhelyezkedési problémákról a válaszadók mindössze 2,2 százaléka számolt be; a frissdiplomás agrárszakemberek lényegében a teljes diplomás-csoporthoz hasonló arányban tudnak elhelyezkedni a munkaerő-piacon.

A diploma megszerzése és az első munkába állás között eltelt időtartam vizsgálata már kevésbé kedvező képet fest az agrártudományról. Az agrárképzési területen végzettek lényegesen hosszabb időt töltenek el a „pályakezdő munkanélküliség” szakaszában más képzési területek végzettjeihez képest – átlagosan 4,32 hónap alatt tudnak elhelyezkedni, mely a teljes minta átlagát (3,54 hónap) jelentősen meghaladja. Az agrárképzettséget szerzők munkába állásának hosszát egyedül a természettudósok múlják felül.

2. ábra Álláskeresés az államvizsga után

Az összes képzési terület és az agrárképzés végzettjeinek százalékos megoszlása

agrártudomány: N=364

összes képzési terület: N=4475

Munkaerő-piaci státus három évvel a végzés után

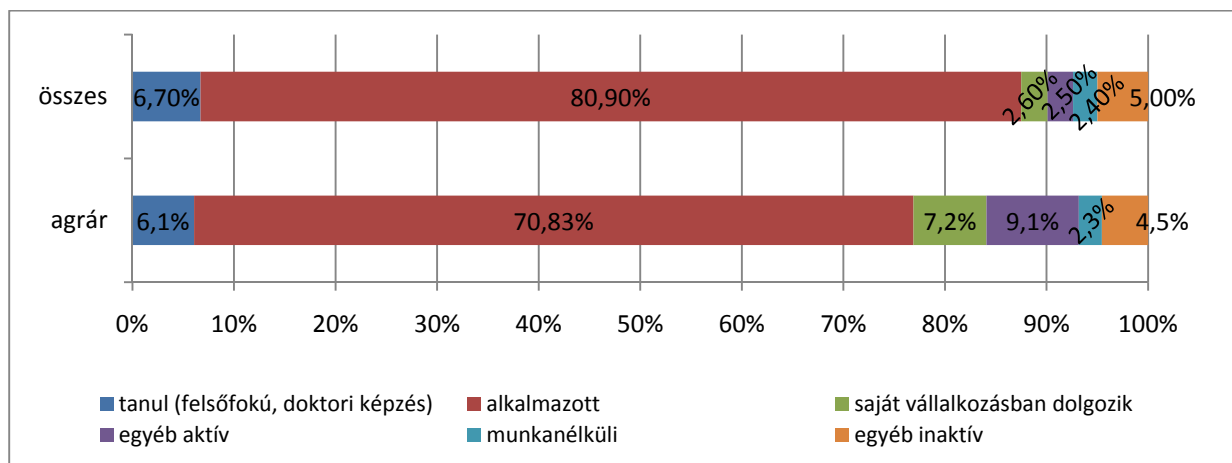
Három évvel a végzés után az agrár képzési területen végzettek 70 százaléka alkalmazotti munkaviszonyban áll; 7 százalékuk vezet saját vállalkozást – ez a mutató kiemelkedően magas a teljes mintához viszonyítva. A sok önfoglalkoztatói, egyéni vállalkozói státus az agrár képzési terület egyik sajátosságának mondható.

A projekt az Európai Unió támogatásával, az Európai Szociális Alap társfinanszírozásával valósul meg.

Az agrár terület végzettjeinek körében is viszonylag magas a munkahelyhez való ragaszkodás aránya, az alkalmazásban álló válaszadók háromnegyede a végzettség megszerzése utáni első munkahelyen dolgozik, vagy ugyanazt a folyamatos megbízásos munkát végzi. Az elkövetkező években ezen 45 százalékuk, vagyis majdnem a felük nem is szándékozik változtatni.

3. ábra Jelenlegi foglalkozási státus – agrárképzési terület

Az összes képzési terület és az agrárképzés végzettjeinek százalékos megoszlása

agrártudomány: N=348

összes képzési terület: N=3492

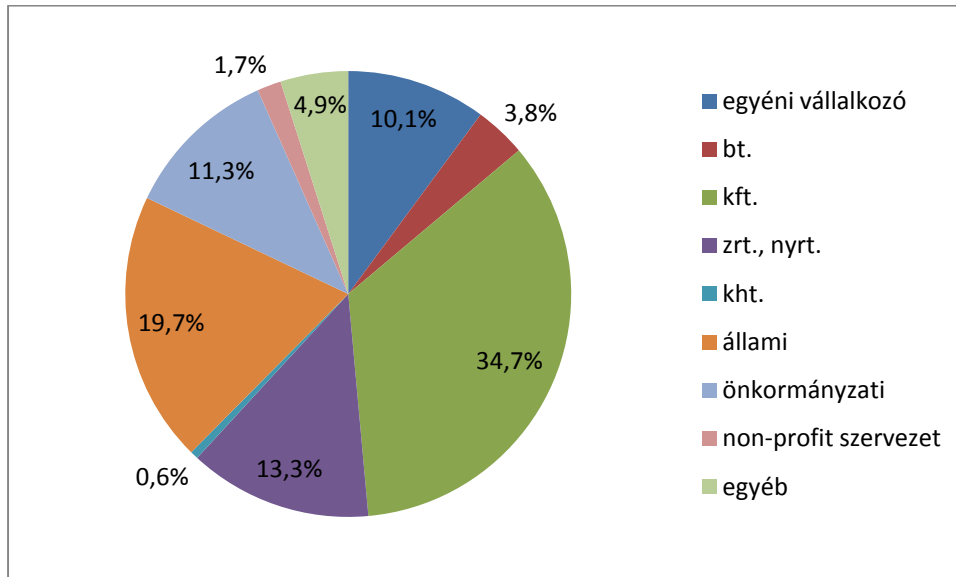
A munkahelyi beosztást tekintve az agrártudományi végzettségűek közül az alkalmazásban állók megközelítőleg 59 százaléka beosztottként dolgozik, ez az arány lényegesen alacsonyabb az átlagosnál. Az agrárvégzettség láthatóan az átlagosnál gyorsabb karrierépítést biztosít a szakemberek számára, a felső- és középvezetők aránya ugyanis nagymértékben meghaladja az alappopulációnál mért százalékokat.

A munkahely cégformáját tekintve az agrárképzési területen is leginkább a magánszféra felé orientálódnak a végzettek, azonban, mint már említettük az egyéni vállalkozói pálya az átlagosnál nagyobb népszerűségnek örvend körükben. Presztízs-szempontról kifejezetten vonzó területnek számít a kutatóintézetnél, mezőgazdasági hivatalnál, vidékfejlesztési ügynökségnél, önkormányzatnál való elhelyezkedés, míg a magánvállalkozási forma a magas népszerűség ellenére a legalacsonyabb presztízzsel párosul.

A projekt az Európai Unió támogatásával, az Európai Szociális Alap társfinanszírozásával valósul meg.

4. ábra A jelenlegi munkahely cégformája – agrárképzési terület

Az agrárvégzettségűek százalékos megoszlása

N=346

Az alkalmazás körülményei - a munkával és a jövedelemmel való elégedettség

Az agrárdiplomások saját bevallásán alapuló havi nettó összjövedelme 122 000 forint, ez valamivel elmarad a teljes minta 135 ezer forintos nettó átlagjövedelmétől, az agrárképzés ebből a szempontból a képzési területek „középmezőnyébe” sorolható.

Az elégedettségi mutatók az agrárszakemberek körében a teljes minta átlagával szinte azonos értéket adnak a szakmai előmenetel, a karrierépítés, illetve a szakmai presztízs terén. A munka szakmai, tartalmi részét illetően az átlagosnál rosszabb, a jövedelemmel való elégedettség terén azonban az átlagosnál jobbak a terület mutatói.

5. ábra Elégedettség a végzett munkával

1-től 5-ig adható értékelések átlaga

